

Załącznik do Uchwały Nr XXV/199/04
Rady Powiatu w Kolbuszowej
z dnia 22 września 2004 r.

***Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku
Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli
Powiatu Kolbuszowskiego***

Kolbuszowa , Wrzesień 2004 rok

SPIS TREŚCI

Lp.	Wyszczególnienie	Strona
I.	Wprowadzenie	3
II.	Podstawy prawne	4
III.	Analiza zagrożeń przestępczością, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli za I półrocze 2004 roku	6
IV.	Główne założenia i cele programu	14
V.	Przewidywane formy działań w toku realizacji programu	15
VI.	Społeczne systemy wspomagające działania policji	16
VII.	Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań programowych	17
VIII.	Planowane kierunki działań profilaktyczno-zapobiegawczych	18
IX.	Ocena i weryfikacja skuteczności programu	23

I. Wprowadzenie

Zmiany wynikające z nowego podziału administracyjnego kraju, jak też trwające od kilku lat przeobrażenia struktury społecznej, zmiany struktury własności i związane z tym przekształcenia rynku pracy stwarzają konieczność uruchomienia w szerszym niż dotychczas zakresie działań profilaktycznych zmierzających do ograniczenia przestępczości oraz zjawisk patologii społecznej.

Działania w zakresie profilaktyki winny opierać się o programy uwzględniające istotę instytucji grup środowiskowych i zawodowych działających na rzecz utrzymania w rejonach i gmin powiatu kolbuszowskiego zadowalającego bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo to porządek, spokój oraz zdolność do zorganizowanego i szybkiego reagowania na wydarzenia. Jako dobro nadrzędne i wspólne zależy przede wszystkim od prowadzenia wspólnej polityki poruszającej się w obszarze przeciwdziałania zagrożeniom przez instytucje związane ze sferą bezpieczeństwa oraz społeczności lokalne.

Program niniejszy stawia sobie za cel uzyskanie w przyszłości efektów wyzwających inicjatywy społeczne uzyskanie pozytywnych wyników na poszczególnych etapach działania. Chcemy wypracować taką sytuację, w której każda organizacja, instytucja oraz pojedynczy mieszkaniec naszego powiatu odnajdzie sens i miejsce dla siebie w działaniu i pracy na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa.

II. PODSTAWY PRAWNE :

Program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli powiatu kolbuszowskiego został opracowany na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity z 2001r. nr 142, poz. 1592 z późn. zmianami) przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku zwaną dalej „Komisją”

Do jej zadań należy w szczególności:

- 1) ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu,
- 2) opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 3) przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 4) opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 5) opiniowanie projektu budżetu powiatu - w zakresie, o którym mowa w pkt 1,
- 6) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych dokumentów w sprawach związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w pkt 1, 2 i 4,
- 7) opiniowanie, zleconych przez starostę, innych niż wymienione w pkt 2 i pkt 4-6 zagadnień dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

W skład komisji wchodzi:

- 1) starosta jako przewodniczący komisji,
- 2) dwóch radnych delegowanych przez radę powiatu,
- 3) trzy osoby powołane przez starostę spośród osób wyróżniających się wiedzą o problemach będących przedmiotem prac komisji oraz cieszących się wśród miejscowej społeczności osobistym autorytetem i zaufaniem publicznym, w szczególności przedstawiciele samorządów gminnych, organizacji pozarządowych, pracowników oświaty, a także instytucji zajmujących się zwalczaniem zjawisk patologii społecznych i zapobieganiem bezrobociu,
- 4) dwóch przedstawicieli delegowanych przez komendanta powiatowego Policji.

W pracach komisji uczestniczy także prokurator wskazany przez właściwego prokuratora okręgowego.

Starosta może powołać do udziału w pracach komisji funkcjonariuszy i pracowników innych niż Policja powiatowych służb, inspekcji i straży oraz pracowników innych organów administracji publicznej wykonujących zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu.

Przewodniczący komisji, w celu wykonania zadań komisji, może żądać od Policji oraz innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także od powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, dokumentów i informacji o ich pracy, z wyjątkiem akt personalnych pracownikowi funkcjonariuszy, materiałów operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz akt w indywidualnych sprawach administracyjnych.

Komisja przy wykonywaniu swoich zadań może współpracować z samorządami gmin z terenu powiatu, a także ze stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi organizacjami i instytucjami.

Nie później niż do końca stycznia następnego roku kalendarzowego starosta składa radzie powiatu sprawozdanie z działalności komisji za rok ubiegły. Sprawozdanie starosty ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

III. ANALIZA ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ, BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA TERENIE DZIAŁANIA KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W KOLBUSZOWEJ ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 30 CZERWCA 2004 ROKU.

W pierwszym półroczu 2004 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Kolbuszowej wszczęto ogółem 486 postępowań przygotowawczych i liczba ta była wyższa od ubiegłego roku o 53 wszczętych dochodzeń w stosunku do roku ubiegłego. Wskaźnik dynamiki wyniósł 112,2 %.

W okresie tym stwierdzono 447 przestępstw i w stosunku do pierwszego półrocza 2003 roku ilość ta była taka sama.

Wskaźnik wykrywalności ogólnej wyniósł 90,6 % i był wyższy od ubiegłorocznego o 0,5 %. Wskaźnik ten klasyfikuje naszą jednostkę na 3 miejscu w skali województwa i jest wyższy od średniej wojewódzkiej o 15,2 %.

Osiągnięte wskaźniki w poszczególnych kategoriach przestępstw przedstawia poniższe zestawienie:

- Przestępstwa o charakterze kryminalnym stanowiły 48,2 % ogółu wszystkich wszczętych postępowań przygotowawczych, przy wskaźniku wykrywalności wynoszących 80,4 %, który to jest wyższy od wskaźnika z ubiegłego roku o 3,1 %.
- Przestępstwa o charakterze gospodarczym, które stanowiły 5,6 % ogółu wszczętych dochodzeń przy wskaźniku wykrywalności wynoszącym 95 %. Przestępstwa drogowe stanowiły 39,7 % ogółu przestępstw i wykrywalność w tej kategorii wyniosła 99,5 % i była wyższa od ubiegłorocznej o 0,1 %.

W Komendzie Powiatowej Policji w Kolbuszowej wszczęto 234 postępowań przygotowawczych na zaistniałe przestępstwa o charakterze kryminalnym.

Ilość ta była wyższa w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 38. został również podniesiony wskaźnik wykrywalności z 77,3 % do 80,4 % i wskaźnik ten plasuje naszą jednostkę na drugim miejscu w skali województwa i jest wyższy od średniej wojewódzkiej o 21,9 %.

W toku prowadzonych dochodzeń o charakterze kryminalnym ustalono 133 podejrzanych, sporządzając 113 wniosków o akt oskarżenia, a w stosunku do 3 podejrzanych Sąd Rejonowy w Kolbuszowej zastosował na wniosek Prokuratury Rejonowej środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu.

W ocenianym okresie wszczęto 13 spraw o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

W kategorii przestępstw przeciwko mieniu wszczęto 152 postępowania przygotowawcze i ilość ta była wyższa od ubiegłorocznej o 32. W tej kategorii przestępstw osiągnięto wskaźnik wykrywalności wynoszący 75,8 % i był on wyższy od ubiegłorocznego o 1,6 %. Wskaźnik ten klasyfikował naszą jednostkę na trzecim miejscu w skali województwa i był wyższy od średniej wojewódzkiej o 22,1 %.

W kategorii kradzieży z włamaniem w pierwszym półroczu wszczęto 37 dochodzeń i ilość ta była niższa o 1 w stosunku do roku ubiegłego, osiągając wskaźnik wykrywalności 68,3 % i był on niższy od ubiegłorocznego o 11,4 % i wskaźnik ten klasyfikował naszą jednostkę na pierwszym miejscu w skali województwa. W tej grupie stwierdzono 40 przestępstw i liczba ta była niższa od ubiegłorocznej o 12, dając wskaźnik dynamiki wynoszący 76,9 %.

W kategorii przestępstw rozboje, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze nastąpił bardzo wysoki wzrost ilości wszczętych postępowań w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wszczęto 8 postępowań przygotowawczych, stwierdzając

5 przestępstw. Pomimo tak dużego wzrostu na 5 stwierdzonych przestępstwach wykryto wszystkie osiągając wskaźnik wykrywalności 100 %. Wskaźnik ten był wyższy o 50 % do wskaźnika z roku ubiegłego.

W kategorii przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w pierwszym półroczu 2004 roku wszczęto 5 postępowań przygotowawczych i ilość ta jest wyższa o 3.

W kategorii przestępstw o charakterze gospodarczym wszczęto 27 postępowań przygotowawczych.

W kategorii przestępstw drogowych wszczęto ogółem 193 postępowania przygotowawcze i w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 5. Stwierdzono 192 przestępstwa i ilość ta była wyższa od ilości stwierdzonych przestępstw z roku 2003 o 17. Wykrywalność w tej kategorii przestępstw wyniosła 99,5 %. Z ilości 193 wszczętych postępowań 179 były to dochodzenia wszczęte z art. 178 § 1 i 2 k.k. tj. prowadzenie pojazdu przez osobę w stanie nietrzeźwym. Ilość ta była wyższa o 9 od ilości wszczętych dochodzeń w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W I półroczu 2004 r. policjanci pionów prewencji i ruchu drogowego uzyskali następujące wyniki :ujawniono ogółem 12 416 wykroczeń, sporządzono 275 wniosków o ukaranie, nałożono 1 836 mandatów karnych na kwotę 220 920 zł., zastosowano 10 201 pouczeń sprawców wykroczeń.

W zestawieniu nie ujęto liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierujących, tj. 179 osób, gdzie przeciwko sprawcom prowadzone były postępowania przygotowawcze z art. 178 a& 1 i 2 kk-tj.09 więcej niż w roku ubiegłym.

Geografia ujawnionych i represjonowanych wykroczeń przedstawia się następująco :

- 1) Referat Ruchu Drogowego KPP - 5 500,
- 2) Zespół Dzielnicowych KPP - 1 020,
- 3) Zespół Patrolowo-Interwencyjny KPP - 1 353,
- 4) Zespół Policji Sądowej KPP - 295,
- 5) Posterunek Policji w Cmolasie - 977,
- 6) Posterunek Policji w Dzikowcu - 549,
- 7) Posterunek Policji w Majdanie Królewskim - 853,
- 8) Posterunek Policji w Niwiskach - 677,
- 9) Posterunek Policji w Raniżowie – 922.

Analizując przekrój ujawnionych i represjonowanych wykroczeń z ogólnej ich liczby aż 9 850 stanowiły wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach, tj. 79,49 % (w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego - 80,38 %). Represjonując sprawców tych wykroczeń sporządzono 136 wniosków o ukaranie przez Sąd Rejonowy - Wydział Grodzki w Kolbuszowej, nałożono 1 700 mandatów karnych na kwotę 208 265 złotych oraz zastosowano 8 014 pouczeń (w porównaniu w roku 2003 - sporządzono 152 wnioski o ukaranie, nałożono 1 898 mandatów karnych na kwotę 175 990 zł, zastosowano 10 291 pouczeń). Ujawniono 179 nietrzeźwych kierujących, przeciwko którym prowadzono postępowania przygotowawcze oraz 18 - gdzie przeprowadzono postępowanie wnioskowe.

Wykroczenia inne niż „drogowe” stanowiły 2 566, tj. 20,66 % i były to głównie wykroczenia przeciwko :porządkowi i spokojowi publicznemu - 407, bezpieczeństwu osób i mienia - 307, mieniu - 27, zdrowiu publicznemu -51, urządzeniom użytku publicznego - 195, obowiązkowi meldunkowemu - 53, porządkowi na obszarach kolejowych - 58, porządkowi na wodach —11, przepisom o ochronie przyrody - 35, szkodnictwie leśnym, polnym i ogrodowym - 105, ochronie zwierząt - 37, interesom konsumentów - 403. innym przepisom — 652.

Represjonując sprawców popełnionych wykroczeń policjanci pionu prewencji i ruchu drogowego bardzo wnikliwie analizowali każdy popełniony czyn zabroniony dostosowując wysokość grzywien w postępowaniu mandatowym do wagi wykroczenia.

Za wykroczenia o małym ciężarze gatunkowym stosowano pouczenia, których stosunek do ogółu wykroczeń stanowi aż 82,16 %.

Stosowana polityka jest pozytywnie oceniana przez władze samorządowe i społeczeństwo jako niejednokrotnie bardziej skuteczna i przez nie akceptowana, zwłaszcza przy stale obniżającej się kondycji finansowej lokalnej społeczności.

W zakresie naruszeń ładu i porządku publicznego na terenie powiatu kolbuszowskiego odnotowano utrzymującą się na zbliżonym poziomie liczbę czynności podejmowanych w związku z interwencjami - przeprowadzono ich łącznie 13 087, z tego 1 292 w miejscach publicznych, 927 domowych i 10 868 w innych miejscach.

Z liczby 263 interwencji domowych - 60 dotyczyło przemocy w rodzinie (procedura NK). Miejscem interwencji dotyczących przemocy domowej w 24 przypadkach było miasto oraz w 36 wieś. Ogółem stwierdzono 161 ofiar przemocy w rodzinie, z czego kobiety stanowiły 58, mężczyźni 15, dzieci do lat 13 - 61, nieletni od 13 do 18 lat - 27. Spośród 60 sprawców przemocy domowej były 3 kobiety i 56 mężczyzn oraz 1 nieletni. Pod wpływem alkoholu znajdowało się 41 sprawców, z czego 19 izolowano do wytrzeźwienia w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie.

Ogółem w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie, izolowano do wytrzeźwienia 56 osób. W KPP w Kolbuszowej, w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2003 roku, w Policyjnej Izbie Zatrzymań osadzono 54 osoby, z tego 1 do wytrzeźwienia.

Odnotowano wzrost liczby czynności przeprowadzonych przez funkcjonariuszy a związanych z doprowadzaniem osób a wynikających z podjętymi interwencjami, liczba ta wynosi 795, w analogicznym okresie roku ubiegłego wynosiła 503.

Realizując konwoje i doprowadzenia wynikające z zarządzeń sądów i prokuratur czy innych uprawnionych organów konwojowano 52 osoby, wykorzystano na zasadzie wielokrotności 111 policjantów, którzy poświęcili na te czynności 256 godzin służby oraz wykorzystując służbowe środki transportu przejechano 1 855 km.

Dzielnicowi Zespołu Dzielnicy KPP i podległych Posterunków Policji przeprowadzili ogółem 1 408 wywiadów i ustaleń na żądanie uprawnionych organów z czego aż 793 dla sądów i prokuratur oraz 508 dla jednostek policji.

W analizowanym okresie zatrzymano 414 dowodów rejestracyjnych, 80 uprawnień do kierowania, w tym 75 za prowadzenie pojazdów w stanie po użyciu alkoholu.

W I półroczu 2004 roku w KPP Kolbuszowa zarejestrowanych było 174 nieletnich, z tego 102 nieletnich zagrożonych demoralizacją i 72 sprawców czynów karalnych. W 2004 roku ujawniono 15 nieletnich zagrożonych demoralizacją. Ujawniono 14 nieletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu, 4 uciekinierów, z tego 3 z domów rodzinnych, 1 z placówki opiekuńczo — wychowawczej. Stwierdzono 24 rodziny patologiczne, przeprowadzono 34 rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze, z tego 21 z nieletnimi i 13 z rodzicami/opiekunami prawnymi. Odbyto 65 spotkań z młodzieżą, 2 z rodzicami i 3 z pedagogami.

W okresie I półrocza 2004 r na terenie powiatu kolbuszowskiego zarejestrowano 12 wypadków drogowych z ofiarami w ludziach, w których 1 osoba poniosła śmierć, a 14 osób doznało obrażeń ciała. Ponadto zarejestrowano 145 kolizji drogowych, które pociągnęły za sobą wyłącznie straty materialne.

W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego na obsługiwanym przez Komendę Powiatową Policji w Kolbuszowej terenie nastąpił znaczny spadek wypadków drogowych o 7 tj. o 40 %. Liczba osób, które poniosły śmierć na miejscu zdarzenia zmniejszyła się o 6, zmniejszyła się również ilość osób rannych w wypadkach drogowych

o 5. Liczba kolizji drogowych zaistniałych na terenie powiatu kolbuszowskiego zwiększyła się nieznacznie o 3 tj. o 2,06 %.

Głównymi przyczynami wypadków drogowych w naszym rejonie były:

- błędy osób pieszych lub nagłe wejście wprost pod nadjeżdżający pojazd - 4,
- nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu - 2
- niedostosowanie prędkości jazdy do panujących warunków na drodze - 2
- nieprawidłowe wykonywanie manewru wyprzedzania - 1
- nieprawidłowe wykonywanie manewru skrętu w lewo - 1
- zjechanie na przeciwny pas ruchu - 1
- inne przyczyny - 1.

W okresie I półrocza 2004 roku sprawcami wypadków drogowych na terenie powiatu kolbuszowskiego byli:

- 5 wypadków spowodowali kierujący samochodami osobowymi, w których 8 osób doznało obrażeń ciała.
- piesi spowodowali 4 wypadki drogowe, w których 1 osoba poniosła śmierć, a 3 osoby doznały obrażeń ciała.
- 1 wypadek spowodował kierujący samochodem ciężarowym, w którym 1 osoba doznała obrażeń ciała.
- 1 wypadek spowodował kierujący rowerem, w którym 1 osoba doznała obrażeń ciała
- 1 wypadek spowodował kierujący pojazdem LKT 80, w którym 1 osoba doznała obrażeń ciała.

W analizowanym okresie na terenie działania KPP Kolbuszowa zarejestrowano 5 wypadków drogowych, których sprawcami byli nietrzeźwi użytkownicy dróg. W wypadkach tych 1 osoba poniosła śmierć, a 6 osób doznało obrażeń ciała.

Najbardziej zagrożoną trasą jest droga nr 9 relacji Majdan Królewski -Kolbuszowa - Widelka. Zaistniało na niej 6 wypadków drogowych, w których 1 osoba poniosła śmierć, a 6 osób doznało obrażeń ciała. Stanowi to 58,33 % ogółu wypadków. Również na drodze nr 875 relacji Przyłek - Kolbuszowa - Raniżów - do przysiółka Zmysłów zarejestrowano 3 wypadki drogowe, w których 5 osób doznało obrażeń ciała. Na głównych ciągach komunikacyjnych przebiegających przez nasz teren zaistniało 10 wypadków drogowych, co stanowi 83,33 % ogółu zaistniałych wypadków. Pozostałe 3 wypadki drogowe zaistniały na drogach powiatowych, gminnych lub dojazdowych do osiedli bądź własnych posesji. W I - szym półroczu 2004 roku odnotowano jeden wypadek z udziałem nieletniego.

Policjanci Referatu RD KPP uzyskali następujące wyniki: ujawniono ogółem 5 500 wykroczeń, nałożono 1 436 mandatów karnych na kwotę 174 740 złotych, sporządzono 56 wniosków o ukaranie przez Sąd Rejonowy - Wydział Grodzki, pouczone 4 008 użytkowników dróg, uzyskano i przekazano 14 informacji, zatrzymano 230 dowodów rejestracyjnych, zatrzymano 27 uprawnień do kierowania, w tym 24 za prowadzenie pojazdów w stanie po użyciu alkoholu, zatrzymano na gorącym uczynku przestępstwa lub w bezpośrednim pościgu 65 osób.

W strukturach organizacyjnych Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej od 1 stycznia 2004 r. utworzone zostało stanowisko referenta ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii. Zadania z zakresu problematyki patologii występujących w środowisku nieletnich realizował w I półroczu br. w/w policjant oraz, podobnie jak w latach poprzednich, dzielnicowi Zespołu Dzielnicowych Sekcji Prewencji i Ruchu Drogowego KPP oraz dzielnicowi podległych Posterunków Policji. Postępowania przygotowawcze, w zakresie zleconym przez Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kolbuszowej, w stosunku do nieletnich sprawców czynów karalnych, prowadzili w I półroczu 2004 r. policjanci Sekcji Kryminalnej Komendy Powiatowej Policji

w Kolbuszowej. Referent ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii oraz dzielnicowi prowadzili postępowania o czyny karalne opisane w kodeksie wykroczeń.

W okresie sześciu miesięcy 2004 r. spośród 447 przestępstw i 275 wykroczeń (ujęto wykroczenia, gdzie skierowane zostały wnioski o ukaranie) stwierdzonych na terenie powiatu kolbuszowskiego 42 czyny karalne popełnili nieletni (29 przestępstw i 13 wykroczeń). Analiza ta wskazuje, że w porównaniu do 6 miesięcy roku ubiegłego ilość stwierdzonych czynów karalnych pozostała na tym samym poziomie. Zauważyć jednak należy, że wzrosła ilość czynów kwalifikowanych jako przestępstwa (z 24 do 29), również odnotowano wzrost czynów karalnych kwalifikowanych jako wykroczenia (z 8 do 13). Wśród 29 stwierdzonych czynów karalnych 25 stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym i 3 - przestępstwa drogowe, natomiast 13 - wykroczenia.

Najczęściej popełnianymi czynami były, podobnie jak w poprzednich latach, kradzieże mienia i kradzieże z włamaniem. Odnotowano jeden przypadek naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji, którego sprawcą był nietrzeźwy siedemnastolatek oraz jeden przypadek wypowiedania gróźb bezprawnych wobec nauczycielki, którego dopuścił się 16-letni uczeń gimnazjum.

W analizowanym okresie nieletni sprawcy czynów karalnych byli w większości mężczyznami w wieku 15-17 lat (stanowili około 3/4 zarejestrowanych sprawców). Nadal niepokojąco wzrasta liczba małoletnich w wieku 9-12 lat, którzy dokonują przeważnie kradzieży mienia, jednak nie podlegają odpowiedzialności za te czyny. Wobec tych małoletnich, w I półroczu 2004 r., policjanci trzykrotnie kierowali do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kolbuszowej wnioski o podjęcie działań w trybie art. 1 § 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Odnotowano cztery czyny karalne popełnione przez nieletnie dziewczęta (kradzież pieniędzy i dwie kradzieże sklepowe dokonane przez 17-latkę oraz wypadek drogowy, którego sprawczynią była 14-letnia rowerzystka przewożąca pasażerkę, wbrew obowiązującym przepisom).

Na dzień 30 czerwca 2004 r. w ewidencji Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej zarejestrowanych było 174 nieletnich, w tym 72 sprawców czynów karalnych oraz 102 zagrożonych demoralizacją. Systematycznym nadzorem ze strony dzielnicowych objętych jest na terenie powiatu kolbuszowskiego 24 rodziny patologiczne.

Dzięki interwencjom dzielnicowych część dzieci z tych rodzin została objęta dożywianiem, dziesięciorgu z funduszy gminnych opłacono pobyty na koloniach zaś kilkunastu - wyjazdy na basen. W drastycznych przypadkach o sytuacji tych małoletnich informowano sąd rodzinny oraz kierowano do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wnioski o skierowanie nadużywających alkoholu rodziców na przymusowe leczenie odwykowe.

W powiecie kolbuszowskim odnotowano 3 nieletnich uciekinierów z domów rodzinnych oraz 1 z placówki opiekuńczo — wychowawczej. Uciekinierkami były dziewczęta w wieku 15-16 lat. Jedna powróciła do miejsca zamieszkania sama, natomiast trzy - zostały odnalezione przez Policję i przekazane rodzicom i opiekunom. Powodami ucieczek były nieporozumienia rodzinne oraz wpływ koleżanek.

Nie odnotowano przypadków prostytuowania się dziewcząt i chłopców, jak też przynależności nieletnich do sekt i nowych ruchów religijnych.

W zapobieganiu przestępczości wśród nieletnich dużą wagę przywiązuje się do prowadzonych przez policjantów działań profilaktycznych. Wzorem lat ubiegłych kontynuowano współpracę z pedagogami szkolnymi, dyrektorami szkół, kierownikiem świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w Kolbuszowej. W bieżącym roku policjanci przeprowadzili 65 spotkań z młodzieżą szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich, a także w przedszkolach.

W młodszych klasach szkół podstawowych oraz w grupach przedszkolnych propagowano zasady bezpiecznego poruszania się po drogach. Realizowano działania objęte programem CSP w Legionowie „Czy psy muszą gryźć”, podczas których uczoneo dzieci jak zachować się w razie ataku psa. Ponadto w czasie pogadań dla tej grupy dzieci policjanci przypominali o bezpiecznym zachowaniu się podczas zabawy na podwórkach i placach zabaw oraz w sytuacjach, gdy dziecko pozostaje samo w domu. Wśród uczniów gimnazjów i szkół średnich, wzorem lat ubiegłych prowadzono edukację prawną. Policjanci włączyli się także w cykl zajęć dot. uzależnień i zachowań asertywnych - prowadzonych dla uczniów gimnazjów. Kontynuowali też, rozpoczęte w gimnazjach kolbuszowskich zajęcia na temat źródeł, skutków przemocy oraz kształtowania właściwych postaw młodzieży wobec zjawiska przemocy i agresji.

W I półroczu 2004 r. na terenie powiatu kolbuszowskiego, w 11 przypadkach policjanci mieli do czynienia z nieletnimi będącymi pod wpływem alkoholu. Czterech z nich dopuściło się czynów karalnych: kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości (czyn z art. 178 a § 2 kk) – 1 zakłócenie ładu i porządku (art. 51 § 2 kw) – 2, usiłowanie dokonania rozboju (art. 13§1 kk w zw. z art.280 § 1 kk) - 1 O przypadkach tych na bieżąco informowano rodziców, w sytuacjach wymagających tego - dyrektorów szkół oraz sąd rodzinny. W tym zakresie systematycznie rozwija się współpraca Policji i dyrekcji szkół. Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu zapobieganie takim incydentom jak spożywanie alkoholu przez młodzież w czasie dyskotek szkolnych, przebywanie w obiektach szkolnych uczniów będących pod wpływem alkoholu itp.

Realizując zadania wynikające z procedury „Niebieskiej karty” ujawniono 88 małoletnich ofiar przemocy. Sytuacja tych dzieci jest przedmiotem szczególnej troski dzielnicowych w toku odwiedzin posesyjnych. W sytuacjach wymagających tego policjanci kierowali wnioski o zainteresowanie się ich losem do ośrodków opieki społecznej oraz PCPR. Współuczestniczyli też w typowaniu dzieci, którym komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych opłacała pobyty na obozach wakacyjnych, czy wyjazdy na basen. O założeniach programu „Niebieskiej karty” oraz uprawnieniach ofiar przestępstw wynikających z „Polskiej karty praw ofiar” informowano dzieci podczas pogadań w szkołach oraz rodziców - w czasie zebrań wiejskich..

Podobnie jak w latach ubiegłych, realizując działania w zakresie zapobiegania zjawiskom patologicznym wśród nieletnich, policjanci napotykali na trudności w związku z brakiem specjalistycznej poradni rodzinnej, gdzie nieletni i ich rodzice mogliby uzyskać profesjonalną pomoc terapeutyczną. W I półroczu 2004 r. uruchomiono na terenie powiatu ośrodek interwencji kryzysowej, gdzie w razie potrzeby można umieszczać ofiary przemocy w rodzinie. Jednak ze względu na ograniczenia finansowe, PCPR nie ma przygotowanego zaplecza np. w postaci rodzin zastępczych - na wypadek konieczności zapewnienia natychmiastowej opieki małoletniemu dziecku pozostawionemu bez właściwej opieki przez rodziców.

Realizację zadań wynikających z procedury „Niebieskiej karty” utrudniał też fakt, iż dwa, spośród sześciu, samorządy gmin nie podpisały z Izbą Wytrzeźwień w Rzeszowie umowy o refundowanie pobytu ich mieszkańców w tej placówce. Często więc policjanci zmuszeni byli pozostawiać nietrzeźwego sprawcę awantury domowej w miejscu zamieszkania, zobowiązując go jedynie do poprawnego zachowania wobec bliskich..

W 2004 roku policjanci KPP w Kolbuszowej kontynuowali działania edukacyjno-prewencyjne zakreślone programami prewencyjnymi „Bezpieczna Szkoła” oraz „Uwaga zagrożenie”. W I półroczu br. prowadzono przede wszystkim spotkania z młodzieżą. Tematyka poruszana na zajęciach dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych koncentrowała się na konsekwencjach prawnych związanych z używaniem i dystrybucją i udzielaniem

środków psychoaktywnych, natomiast celem spotkań z gimnazjalistami, poza edukacją prawną, było wykształcenie postaw asertywnych wobec propozycji zapalenia pierwszego papierosa, „skręta” czy wypicia pierwszego alkoholu. Zajęcia te prowadzono wraz z pedagogami szkolnymi i psychologami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Kolbuszowej.

W pierwszym półroczu 2004 r. nie prowadzono pogadanek dla rodziców i nauczycieli. Natomiast w rozmowach prowadzonych przez dzielnicowych i referenta ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii z pedagogami i rodzicami wskazywano na symptomy pierwszego kontaktu dziecka z narkotykami lub prekursorami, prawnymi możliwościami kierowania małoletnich na przymusowe leczenie oraz społecznym obowiązku informowania właściwych instytucji o sygnałach świadczących o pojawieniu się narkotyku (dealerów) w środowisku młodzieży.

W okresie sześciu miesięcy 2004 r. policjanci KPP w Kolbuszowej przeprowadzili 4 postępowania przygotowawcze dotyczących naruszenia Ustawy z dnia 24.04.1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii; wśród tych przestępstw ujawniono 1 czyn karalny jakiego dopuściło się dwóch 16-letnich chłopców (posiadanie marihuany).

Biorąc pod uwagę rosnące zagrożenie życia społecznego zjawiskami patologicznymi m.in. problemem coraz łatwiejszego dostępu do środków psychoaktywnych w 2004 roku kontynuowano pracę „Koalicji na rzecz przeciwdziałania patologii społecznej”, której efektem jest uruchomienie od lipca br. punktu konsultacyjnego obsługiwane przez wolontariuszy, także w zakresie poradnictwa dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

W okresie zimowym i przedwakacyjnym, realizując zadania programu „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, przeprowadzono pogadanki dla młodzieży szkół podstawowych traktujące o bezpiecznym zachowaniu podczas saneczkowania, jazdy na łyżwach i nartach oraz podczas plażowania i zabaw nad wodą. Nasilono kontrole pojazdów przewożących dzieci na wypoczynek.

W ramach poprawy bezpieczeństwa dzieci - uczestników ruchu drogowego, policjanci KPP w Kolbuszowej włączyli się do ogólnokrajowej akcji „Jabłko-Cytryna - Generalnie zwolnij”, czy innych programów prewencyjnych i profilaktycznych. Natomiast w miesiącu czerwcu realizując zadania nakreślone w planie działań „Bezpieczne Wakacje” w większości szkół podstawowych powiatu kolbuszowskiego przeprowadzono pogadanki dla młodzieży, nasilono kontrole autokarów przewożących dzieci na miejsca wypoczynku letniego, podjęto współpracę z organizatorami półkolonii i innych zorganizowanych form wypoczynku dla dzieci.

Kontynuowano współpracę z lokalnymi mediami tj. „Przegląd Kolbuszowski”, „Ziemią Kolbuszowską”, „Twoim Radiem Cmolas”. Za ich pośrednictwem występowano do społeczeństwa z apelami odnośnie zagrożeń, informowano o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu, zapoznano z realizowanymi przez Policję programami prewencyjnymi, przekazywano informacje o aktualnych zmianach w przepisach prawa, dokonano prezentacji dzielnicowych powiatu. Zamieszczono komunikaty odnośnie poszukiwania świadków zdarzeń osób zaginionych, kronikę kryminalną czy artykuły dotyczące bezpieczeństwa na drogach. Podejmowano również szereg innych przedsięwzięć jak spotkania z mieszkańcami, udział w zebraniach osiedlowych i wiejskich, kolportaż materiałów propagandowych, itp.

Wzorem lat ubiegłych, w porozumieniu z Burmistrzem Kolbuszowej, organizowano wspólne służby patrolowo- obchodowe z funkcjonariuszami Straży Miejskiej w Kolbuszowej. Ponadto współpraca dotyczyła udziału w zabezpieczeniach imprez odbywających się na terenie miasta i gminy.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie były organizowane imprezy o charakterze masowym, z wyjątkiem meczy piłkarskich organizowanych na stadionie KKS

„Kolbuszowianka”, (które należało zakwalifikować jako imprezy masowe w rozumieniu ustawy, z uwagi na pojemność widowni - 1200 miejsc.

W trakcie rozgrywek wg szacunkowych danych policji i organizatora na widowni przebywało maksymalnie do 1200 kibiców), takich imprez odbyło się 7.

Podczas imprez sportowych, kulturalnych i muzycznych nie stwierdzono przypadków zbiorowego zakłócenia ładu i porządku publicznego.

Przed imprezami sportowymi - dot. rozgrywek piłki nożnej każdorazowo prowadzone były czynności rozpoznawcze przez naszą jednostkę wśród kibiców miejscowych drużyn jak również każdorazowo zwracano się do jednostki policji właściwej miejscowo dla kibiców drużyny przyjezdnej. Równocześnie współpracowano z organami samorządowymi powiatu jak również organizatorami imprez sportowych, m.in. prowadząc każdorazowo przed rozpoczęciem meczu instruktaż dla pracowników służb porządkowych przez dowódcę zabezpieczenia. Omówiono również problematykę imprez masowych podczas posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku.

Przedmiotowe mecze piłkarskie odbywały się pomimo braku zezwolenia na organizację imprez masowych, wobec czego sporządzono wystąpienia do Burmistrza Kolbuszowej oraz przeprowadzono rozmowę z Prezesem klubu.

Ogólnie na terenie powiatu kolbuszowskiego zanotowano 42 imprez sportowych zabezpieczanych przez policję - do zabezpieczenia wykorzystano łącznie 77 policjantów, oraz 14 imprez kulturalne, festyny, itp.

Zgodnie z „Planem zabezpieczenia sezonu turystyczno - wypoczynkowego...” przed okresem wakacyjnym podjęto działania zmierzające do wzmocnienia stanu osobowego Posterunku Policji w Raniszowie o jednego sternika łodzi motorowej oraz 4 policjantów ze stanu OPP KWP w Rzeszowie.

Przeprowadzona analiza dotychczasowego zagrożenia przestępczością w 2004 roku oraz ocena stanu bezpieczeństwa powiatu i jego obywateli, a także istniejące uwarunkowania społeczno - ekonomiczne i geograficzne pozwalają zakładać, iż w II półroczu 2004 roku ogólna struktura przestępczości oraz stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w powiecie kolbuszowskim utrzymają się na zbliżonym poziomie. W związku z tym policjanci Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej na bieżąco podejmować będą przedsięwzięcia zmierzające do minimalizacji stopnia zagrożenia celem zapewnienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.

IV. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU

Doświadczenia Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej oraz innych jednostek wskazują, że właściwe ukierunkowania działań służb profesjonalnych oraz wszystkich innych podmiotów, a także przedsięwzięcia indywidualne obywateli zainteresowanych tym problemem przy odpowiedniej koordynacji przynoszą pozytywne efekty.

1. Główne cele programu to:

- a) Ograniczenie przestępczości w powiecie,
- b) Zmniejszenie liczby zagrożeń na drogach powiatowych,
- c) Wzmożenie aktywności społecznej w kierunku współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa,
- d) Rozwijanie dobrego kontaktu obywateli z instytucjami działającymi na rzecz bezpieczeństwa,

2. Cele pośrednie programu winny skupiać się na następujących zagadnieniach:

- a) Bezpieczeństwo na drogach publicznych, osiedlach mieszkaniowych, skwerach innych miejscach publicznych,
- b) Edukacja społeczna, poradnictwo, pomoc społeczna,
- c) Współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność zapobiegawczą i profilaktyczną w patologii np. stowarzyszeniami, świetlicą profilaktyczno-wychowawczą, klubem „AA”,
- d) Oddziaływanie ośrodków kultury i sportu na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
- e) Właściwy przekaz środków masowej komunikacji w celu kształtowania świadomości prawnej i właściwie rozumianej odpowiedzialności każdego człowieka,
- f) Prowadzenie poradnictwa i ostrzegawczej polityki informacyjnej,

Długofalowe działania winny powodować większą niż dotychczas wrażliwość społeczeństwa na szerzące się zło. Stwarza płaszczyznę do odzyskania wzajemnego zaufania i więzi społecznych na szczeblu lokalnym i zmierzać będą do ograniczenia niekorzystnych zjawisk patologicznych.

Wytyczony program przedsięwzięć w zakresie zapobiegania przestępczości porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli wpłynąć powinien na szerszy udział społeczeństwa w działaniach profilaktycznych, podniesienie skuteczności pracy Policji, a tym samym ograniczenie przestępczości i podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców naszego powiatu.

V. PRZEWDYWANE FORMY DZIAŁAŃ W TOKU REALIZACJI PROGRAMU:

W trakcie realizacji założeń programowych proponuje się wykonanie następujących przedsięwzięć:

- 1) systematyczne rozpoznawanie i zbieranie informacji o miejscach i okolicznościach sprzyjających popełnieniu przestępstw i wykroczeń na terenie powiatu,
- 2) udział w organizowaniu powiatowego centrum ratowniczego dla służb działających na rzecz zapewnienia porządku i bezpieczeństwa;
- 3) proponowanie systemowych rozwiązań technicznych ochrony miejsc publicznych (planty, ogródek jordanowski itp. na terenie powiatu) o raz obiektów użyteczności publicznej (banki, stacje paliw, hurtownie, obiekty sakralne, urzędy, zakłady pracy), a także podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę bezpieczeństwa obywateli w tych miejscach,
- 4) podejmowanie niezbędnych działań profilaktycznych i zapobiegawczych przede wszystkim wobec osób z grup szczególnego ryzyka- młodzieży szkolnej , osób zamożnych w podeszłym wieku, mieszkających na odludziu,
- 5) objęcie systematyczną opieką osób pokrzywdzonych na skutek działań przestępczych poprzez zapewnienie im wszechstronnej pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej,
- 6) podejmowanie szerokiej współpracy z organizacjami prowadzącymi działania zapobiegające przejawom patologii (stowarzyszenia, poradnie specjalistyczne itp.), współpraca z ośrodkami kultury i sportu na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży i stworzenia im warunków do spędzania wolnego czasu-bez alkoholu i narkotyków,
- 7) prowadzenie w lokalnych środkach masowego przekazu akcji edukacyjno-informacyjnej w celu kształcenia świadomości prawnej i właściwie rozumianej odpowiedzialności każdego obywatela,
- 8) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez rozbudowę i poprawę infrastruktury drogowo-mostowej, budowę chodników dla pieszych.

VI. DZIAŁANIA SPOŁECZNE WSPOMAGAJĄCE DZIAŁANIA POLICJI.

Dotychczasowe strategie podejmowanych przez Policję działań są nie w pełni wystarczające w walce z rosnącą przestępczością i rozwojem niekorzystnych zjawisk patologicznych. Rozluźnia się struktura społeczna prowadząc do osłabienia stosunków międzyludzkich jak i dewaluacji wartości nadrzędnej. Sytuacja taka wymaga zwrócenia działań Policji przeciw nowym zagrożeniom.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują konieczność wykształcenia przekonania, że bezpieczeństwo obywateli i porządek publiczny są związane nierozdzielnie z organizacją życia społecznego. Na bazie tego przeświadczenia wykształciło się wiele form organizacyjnych, inicjatyw obywatelskich, których zadaniem jest poprawa bezpieczeństwa ludzi. Coraz częściej stosuje się rozwiązania ukierunkowane na lokalną prewencję kryminalną, które odnoszą się głównie do przestępczości przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu obywateli.

Program ten obejmuje zagadnienia zmierzające do należytej ochrony ludzi, ich domostw oraz najbliższego sąsiedztwa.

Do stosowanych na terenie powiatu kolektywnych form udziału w zapobieganiu przestępczości zaliczyć należy:

- 1) organizowanie spotkań ze społeczeństwem, udział funkcjonariuszy Policji w zebraniach wiejskich i osiedlowych,
- 2) zapewnienie właściwej działalności informacyjnej,
- 3) bieżąca współpraca z podmiotami z prowadzącymi działalność zapobiegawczą i profilaktyczną w patologii, przede wszystkim wśród młodzieży i dzieci.

Codziennie działania Policji winny skupiać się uświadamianiu obywatelom, że porządek w Państwie jest wartością, której Policja nie osiągnie samodzielnie. Stwierdzenie to jest myślą przewodnią dla proponowanego programu. Jego istotą jest organizacja społeczności lokalnych oraz włączenie obywateli do działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w naszym regionie.

VII. PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZADAŃ PROGRAMOWYCH.

Do głównych podmiotów odpowiedzialnych za realizację określonych przedsięwzięć należeć będą:

- 1) placówki oświatowe i wychowawcze z terenu powiatu,
- 2) organy samorządu terytorialnego,
- 3) organizacje społeczne i organizacje społeczności lokalnej,
- 4) placówki służby zdrowia,
- 5) Policja, Sąd, Prokuratura,
- 6) Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, stowarzyszenia i fundacje,
- 7) Lokalne media (Twoje Radio Cmołas, „Przegląd Kolbuszowski”, „Ziemia Kolbuszowska”),
- 8) Osoby fizyczne,
- 9) Firmy ubezpieczeniowe.

VIII. PLANOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO-ZAPOBIEGAWCZYCH.

Główne kierunki działań, które są objęte programem sprowadzać się będą do następujących segmentów problemowych:

1. W zakresie przeciwdziałania negatywnym zachowaniom młodzieży i wandalizmowi.

Poczucie nudy, brak pozytywnych wzorców osobowych i alternatywnych form spędzenia wolnego czasu przyczynia się do działań niezgodnych z prawem. Wandalizm, wulgaryzm, brak poszanowania cudzej własności i inne naganne zachowania młodzieży na ulicach, klatkach schodowych, środkach komunikacji, miejscach imprez masowych spotykają się ze słabym potępieniem lub wręcz brakiem reakcji ze strony społeczeństwa

Proponowane kierunki działań zapobiegawczych:

- 1) uświadamianie społeczeństwu współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa,
- 2) obniżanie poziomu agresywności,
- 3) kontrolowanie miejsc szczególnie zagrożonych (miejsc schadzek lub elementu przestępczego),
- 4) zdecydowane reagowanie na zachowania chuligańskie i przestępcze,
- 5) kształtowanie pozytywnych postaw obywateli wobec poszanowania prawa i bezpieczeństwa (np. informowanie w mediach),
- 6) propagowanie właściwego zachowania w czasie imprez masowych,
- 7) objęcie opieką rodzin patologicznych i nieletnich wywodzących się z tych rodzin

2. W zakresie przeciwdziałania przestępstwom przeciwko mieniu:

Najbardziej dotkliwa dla obywateli jest przestępczość pospolita., mająca istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa obywateli. Wśród form przestępczości kryminalnej na terenie powiatu największe zagrożenie stanowią przestępstwa przeciwko mieniu, a zwłaszcza włamania do samochodów, kradzieże rowerów, włamania do obiektów handlowych i hurtowni i kradzieże kieszonkowe.

Proponowane kierunki działań zapobiegawczych:

- 1) Inspirowanie inicjatyw społecznych,
- 2) Budowanie więzi sąsiedzkich, prowadzenie lokalnych akcji, udzielani wzajemnej pomocy, przeciwdziałanie anonimowości w miejscu zamieszkania,
- 3) Poszukiwanie osób aktywnych (potencjalnych liderów społecznych),
- 4) Popularyzowanie i promowanie technicznego zabezpieczenia obiektów narażonych na dokonanie przestępstwa (zabezpieczenia mechaniczne, alarmy, monitoring),
- 5) Tworzenie infrastruktury technicznej sprzyjającej poprawie bezpieczeństwa,
- 6) Prowadzenie edukacji szkolnej z zakresu bezpiecznych zachowań uczniów,
- 7) Inspirowanie firm ubezpieczeniowych do uwzględnienia w polityce asekuracyjnej działań na rzecz bezpieczeństwa ,

3. W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zatrzymanie przemocy w rodzinie jest niezbędnym warunkiem dla prawidłowego jej funkcjonowania. Osoby doświadczające przemocy potrzebują różnorodnego wsparcia, pomocy socjalnej, materialnej, psychologicznej, prawnej i lekarskiej. Ciężar przeciwdziałania nie może polegać jedynie na interwencjach policjantów. Funkcjonariusze powinni być jednym z ogniw tej przemocy i umożliwiać kontakt ofierze z innymi instytucjami. Potrzebna jest współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się pomocą ofiarom przemocy.

Proponowane kierunki działań zapobiegawczych:

- 1) rozprowadzanie wśród nauczycieli, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, policji materiałów edukacyjnych dotyczących rozpoznawania symptomów Zespołu Maltretowanego dziecka,
- 2) przywrócenie w szkołach etatów pielęgniarki szkolnej,
- 3) tworzenie sieci „kameralnych domów”, w których czasowe schronienie mogłyby znaleźć kobiety maltretowane z dziećmi,
- 4) stworzenie punktu interwencji kryzysowej dla ofiar przestępstw,

4. W zakresie poprawy bezpieczeństwa na drogach powiatowych.

W związku ze wzrostem liczby samochodów i uczestników ruchu następuje znaczący wzrost liczby wypadków i kolizji drogowych i związana z tym duża skala strat społecznych, ekonomicznych oraz związane z tym dramaty ludzkie. Z uwagi na bardzo zły stan dróg na terenie powiatu, a zwłaszcza dróg powiatowych oraz w trosce o zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w tym ruchu pieszego i rowerowego w ramach działań zwiększających poprawę bezpieczeństwa należy zrealizować z tego zakresu następujące przedsięwzięcia:

- 1) utrzymanie wymaganych standardów dla nawierzchni i poboczy dróg poprzez:
  - a) przebudowę i dostosowanie parametrów technicznych dróg do wzrastającego natężenia ruchu co wpłynie na poprawę płynności ruchu pojazdów w miejscach niebezpiecznych w szczególności na drogach tworzących główne powiatowe ciągi komunikacyjne:

- Mielec – Stalowa Wola

Ciąg komunikacyjny łączący powiat kolbuszowski z ośrodkami przemysłowymi w Mielcu i Stalowej Woli. Konieczna przebudowa ze względu na wzrastający ruch komunikacyjny i związane z tym wypadki i kolizje drogowe. W wyniku przebudowy ciągu drogowego wzrośnie poprawa przepustowości komunikacyjnej, dostępności do infrastruktury, poprawa bezpieczeństwa dla mieszkańców poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych, a także poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

- Trzeźń – Domatków – Bukowiec – Kupno

Ciąg komunikacyjny łączący drogę krajową Nr 9 w dalszym przebiegu z drogą wojewódzką Nr 987, połączenie z siedzibą Gminy Niwiska oraz połączenie do Mielca i Dębicy. Konieczna przebudowa ze względu na wzrastający ruch komunikacyjny i

związane z tym wypadki i kolizje drogowe. W wyniku remontu, przebudowy ciągu drogowego wzrośnie poprawa przepustowości komunikacyjnej, dostępności do infrastruktury, poprawa bezpieczeństwa dla mieszkańców poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych, a także poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

- Majdan Królewski – Kopcie – Lipnica – Raniszów - Głogów Mlp.

Dogodne połączenie poszczególnych miejscowości z Rzeszowem oraz dojazd do Ośrodka Wypoczynkowego w Wilczej Woli. Konieczna przebudowa ze względu na wzrastający ruch komunikacyjny i związane z tym wypadki i kolizje drogowe. W wyniku przebudowy ciągu drogowego wzrośnie poprawa przepustowości komunikacyjnej, dostępności do infrastruktury, poprawa bezpieczeństwa dla mieszkańców poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych, a także poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

- Rzeszów – Przedbórz – Niwiska – Mielec

Ważny ciąg komunikacyjny łączący na odcinku Bukowiec – Kupno drogę krajową Nr 9 z drogą wojewódzką Nr 987. Na odcinku Przedbórz – Niwiska – Mielec łączący drogę wojewódzką 987 z Mielcem. Konieczna przebudowa w związku z ubytkami nawierzchni, wyrwami i koleinami. W okresie jesiennym, zimowym i wiosennym trudno przejezdny co stanowi zagrożenie również dla ruchu pieszych. W wyniku przebudowy ciągu drogowego wzrośnie poprawa przepustowości komunikacyjnej, dostępności do infrastruktury, poprawa bezpieczeństwa dla mieszkańców poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych, a także poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

- Majdan Królewski – Rusinów – Krzątka

Ważny ciąg komunikacyjny stanowiący drogę dojazdową do drogi krajowej Nr 9 i drogi wojewódzkiej 872. Konieczna przebudowa w związku z ubytkami nawierzchni, wyrwami i koleinami. W okresie jesiennym, zimowym i wiosennym trudno przejezdny co stanowi zagrożenie również dla ruchu pieszych. W wyniku realizacji ciągu drogowego wzrośnie poprawa przepustowości komunikacyjnej, dostępności do infrastruktury, poprawa bezpieczeństwa dla mieszkańców poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych, a także poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

- Tuszyna – Niwiska – Kolbuszowa

Połączenie siedziby powiatu z siedzibą Gminy Niwiska stanowiące dogodne połączenie mieszkańców Kolbuszowej z Mielcem i Dębicą a w dalszym przebiegu połączenie komunikacyjne z Krakowem. Konieczna przebudowa ze względu na wzrastający ruch komunikacyjny i związane z tym wypadki i kolizje drogowe. W wyniku przebudowy ciągu drogowego wzrośnie poprawa przepustowości komunikacyjnej, dostępności do infrastruktury, poprawa bezpieczeństwa dla mieszkańców poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych, a także poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

- b) przebudowę i dostosowanie parametrów technicznych innych odcinków dróg powiatowych do wzrastającego natężenia ruchu.
- 2) eliminowanie ruchu pieszego z jezdni, szczególnie na najbardziej zagrożonych odcinkach dróg poprzez:
  - a) budowę chodników na odcinkach dróg gdzie jest duże natężenie ruchu pojazdów i pieszych,
  - b) budowę bezkolizyjnych przejść dla pieszych,
  - c) budowę zatok autobusowych.

- 3) usprawnienie przejść dla pieszych w tym:
  - a) poprawa dostrzegalności pojazdu przez pieszego i pieszego przez kierowcę,
  - b) poprawa dostrzegalności przejścia dla pieszych, pieszego lub rowerzysty przez kierowców,
  - c) zwiększenie uwagi kierowców zbliżających się do przejścia i zmniejszenia prędkości jazdy,
  - d) adaptacja elementów dróg do wymagań osób starszych i niepełnosprawnych:
    - umożliwienie bezpiecznego poruszania się osób o obniżonej sprawności, ruchowej zwłaszcza przy przejściu przez jezdnię.
- 4) modernizacja skrzyżowań:
  - a) poprawa czytelności i rozpoznawalności skrzyżowań,
  - b) segregacja ruchu na wylotach.
- 5) uspokajanie ruchu:
  - a) redukcja prędkości,
  - b) preferencje dla ruchu pieszego i rowerowego.
- 6) weryfikacja i podniesienia standardu oznakowania dróg:
  - a) poprawa dostrzegania znaków i ułatwienie podejmowania decyzji przez kierowców,
  - b) poprawa wiarygodności zastosowanych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Ponadto:

1. Organizowanie szkoleń, akcji propagandowych i kampanii społecznych wśród użytkowników dróg w szczególności młodzieży szkolnej poświęconych głównie problematyce prawnej działań na rzecz bezpiecznych zachowań na drodze pod hasłem „Partnerstwo na drodze to większe bezpieczeństwo”.
2. Popularyzowanie środków i sposobów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, które wykazały się największą skutecznością w szczególności np. zachowanie bezpiecznej prędkości, eliminowanie nietrzeźwych użytkowników dróg. Rozszerzenie współpracy ze środkami masowego przekazu w tym zakresie.
3. Informowanie mieszkańców powiatu o wysokim stopniu zagrożenia zdrowia i życia w razie naruszenia przepisów o ruchu drogowym.

5. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Z analiz wynika , że z roku na rok wzrasta liczba osób spożywających alkohol. Szczególnie niepokoi fakt obniżania się progu wieku osób pijących. Młodzież preferuje spożywanie alkoholi niskoprocentowych, za to w dużych ilościach. Spożyciu alkoholu przez osoby nieletnie sprzyja łatwość dostępu do napojów alkoholowych oraz chęć zysku sprzedających, którzy nie respektują przepisów dotyczących zakazu sprzedawania i podawania osobom poniżej 18 roku życia. Staje się normą , że osoba pijąca cieszy się autorytetem w grupie sprzedaży alkoholu nieletnim.

Proponowane kierunki działań zapobiegawczych:

- 1) zapobieganie uzależnieniom m. in. poprzez reakcję na nie przestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości,
- 2) stworzenie organizacyjnych barier dla rozpowszechniania się alkoholizmu w społeczeństwie,

- 3) zaostrzenie przepisów regulujących kwestie kierowania na leczenie odwykowe bez zgody chorego,
- 4) prowadzenie przedsięwzięć opiekuńczych, leczniczych i terapeutycznych,
- 5) włączenie społeczności lokalnej w proces resocjalizacji,
- 6) prowadzenie ścisłej kontroli miejsc gromadzenia się elementu przestępczego, melin itp.

6. W zakresie przeciwdziałania atakom terrorystycznym.

Groźba zamachu terrorystycznego to jedna z cech charakterystycznych dla dzisiejszych czasów. Coraz częściej opinia publiczna otrzymuje sygnały, że również Polska nie jest wolna od tego typu zagrożeń. Nigdy jednak nie wiadomo, kiedy i gdzie nastąpi atak. Najskuteczniejszym sposobem obrony przed nim może się okazać odpowiedni poziom świadomości społecznej oraz współodpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych. Efektywność wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie aktom terroryzmu jest pochodną skuteczności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju i gotowości społeczeństwa do wspierania tych działań oraz wzajemnego zaufania i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Terroryzm, to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności w celu: zastraszenia, przymuszenia lub okupu.

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.

Proponowane kierunki działań zapobiegawczych:

- 1) analizowanie zdarzeń o charakterze terrorystycznym w kraju i na świecie celem trafnego prognozowania możliwości wystąpienia zagrożeń i kreowania jednolitej polityki ich zapobiegania.
- 2) systematyczne rozpoznawanie miejsc narażonych na zamachy terrorystyczne,
- 3) propagowanie wśród ludności powiatu właściwego zachowania w postępowaniu z przesyłkami niewiadomego pochodzenia lub rzeczami których kształty i miejsca złożenia mogą wskazywać, że zawierają materiały niebezpieczne.
- 4) prowadzenie edukacji wśród dzieci i młodzieży z zakresu właściwego zachowania się w czasie zamachu terrorystycznego.
- 5) ścisła współpraca z firmami ochroniarskimi, chroniącymi obiekty narażone na zamachy terrorystyczne.

IX. OCENA I WERYFIKACJA SKUTECZNOŚCI PROGRAMU

W okresie realizacji założeń programowych badaniem stopnia wykonawstwa oraz stanu efektywności podejmowanych przedsięwzięć zajmowała się będzie Komisja Bezpieczeństwa i Porządku, która po zakończeniu roku kalendarzowego, składa roczne sprawozdanie Radzie Powiatu.

Badanie efektywności możliwe będzie dzięki systematycznemu monitorowaniu funkcjonowania założeń programowych, prowadzeniu systematycznej analizy umożliwiającej wypracowanie wniosków i wprowadzenie stosownych zmian i korekt oraz bieżącemu modyfikowaniu realizowanych zadań zgodnie z występującymi potrzebami, a także odchodzeniem od realizacji zadań o niskiej skuteczności co do problemu lub występujących zapotrzebowań lokalnych.